

Clypeus Theologiæ Thomisticæ

In Tres Partes Divisus, Et Quinque Voluminibus Comprehensus

Tractatus de Sacramentis in genere, de Baptismo, de Confirmatione, de
Eucharistia, de Pœnitentia, de Extrema-Vnctione, de Ordine & de
Matrimonio

Gonet, Jean-Baptiste

Coloniae Agrippinae, 1671

§. II. Solvuntur objectiones,

[urn:nbn:de:hbz:466:1-77185](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-77185)

ria magis abhorreat à superfluo, quam natura, & ne dicamus Deum plures actiones supra naturam producere, quam sint necessariae ad effectum quem intendit: Sed Episcopus potest munia Episcopalia exercere, puta conferre Sacramentum Confirmationis, & Ordinis, per characterem Sacerdotalem, ut habet adjunctum modum aliquem physicum & supernaturalem, quo completur, & ad munia illa extenditur, ut patebit ex solutione objectionum; & constat exemplo characteris Sacerdotalis, qui se extendit ad corpus Christi mysticum, & potestatem recipit absolvendi à peccatis, absque novo characteris additione, per hoc solum quod modum aliquem supernaturalem recipiat; alioquin tot essent admittendi characteres, quot sunt actiones supernaturales & hierarchicae, quae à Sacerdote vel Episcopo exercentur; & sic alius daretur character ad consecrandum corpus Christi, alius ad baptizandum, alius ad coniugandum, alius ad conferendum Sacramentum Extremae Unctionis, alius ad absolvendum à peccatis; quod nullus Theologorum dixit: Ergo &c.

§. II.

Solvuntur objectiones.

32 **O**bjicies primo: Consecratio Episcopi est Sacramentum, subindeque sub aliqua ex septem ejus speciebus continetur. Sed non potest ad aliam speciem Sacramenti pertinere, quam Ordinem: Ergo est Ordo distinctus à Sacerdotio. Major in qua est difficultas probatur primo ex SS. Patribus, qui dum loquuntur de consecratione Episcopi, ipsam appellant Sacramentum. Nam S. Leo Epist. 81. ordinationem Pauli & Barnabae, quae fuerunt consecrati Episcopi Act. 13. benedictioni Sacramentum vocat. Et Gregorius lib. 4. in primi Regum cap. 5. unctionem ejus qui in culmine ponitur, Sacramentum esse asserit.

Secundo probatur eadem Major: Si Ordinatio Episcopalis non sit Sacramentum, non possumus ex Scripturis aperte probare, Ordinem esse Sacramentum; loca enim Scripturae, ex quibus id probant Catholici (nimirum 1. ad Timoth. 4. Noli negligere gratiam quae est in te &c. cum impositione manuum Presbyterij, & 2. ad Timoth. 1. Admonere te ut resuscites gratiam Dei, quae est in te per impositionem manuum mearum) intelliguntur de Ordinatione Episcopali, quia agunt de ordinatione Timothei, qui fuit Episcopus à Paulo ordinatus, ut docent omnes Interpretes.

Tertio probatur ratione: Consecratio Episcopalis causat gratiam, ut constat duplici Apostoli testimonio, jam citato: Ergo est verum Sacramentum.

33 Respondeo negando Majorem, & ad primam ejus probationem dico, SS. Patres citatos vel loqui de ordinatione & unctione, quae non solum Episcopalis, sed etiam Sacerdotalis est; vel si loquantur de consecratione & unctione solum Episcopali, eam vocant Sacramentum, quia est complementum Sacramenti, nempe Sacerdotij.

34 Ad secundam nego sequelam; sufficit enim quod Episcopatus sit complementum intrinsecum Sacramenti Ordinis, ut ex Scripturis in quibus est sermo de ipso, colligamus Ordinem esse verum Sacramentum; quandoquidem impossibile est quod Ordo compleatur in ratione Sacramenti, per Episcopatum, nisi Ordo sit Sacramentum.

Ad tertiam responderet Soto, negando Ante-

cedens, existimat enim per consecrationem Episcopalem non conferri gratiam; quia gratia, inquit, in Sacramento Ordinis, non conferitur ad illa officia exercenda quae spectant ad jurisdictionem & gubernationem corporis mystici, sed ad illa tantum quae pertinent ad potestatem Ordinis Sacramentalis, quae scilicet ordinantur ad consecrationem corporis Christi: Consecratio vero Episcopalis ordinatur solum ad gubernationem corporis mystici, non vero ad consecrationem Corporis Christi.

Verum haec solutio & doctrina repugnat SS. Patribus asserentibus in consecratione Episcopali conferri gratiam: Anacletus enim Epist. 2. cap. 1. de unctione Episcoporum sic loquitur: *Omnis sanctificatio constat in Spiritu sancto, cuius virtus invisibilis sancto Chrismati est permixta. Quibus verbis significat, Episcopos sanctificari per unctionem Chrismaticam, quae consecrantur.* Ambrosius de dignitate Sacerdotali cap. 5. *Si gratiam (inquit) non accepisti, quomodo Episcopus fieri potuisti? Et paulo inferius: Quis dat Episcopalem gratiam; Deus, an homo? Respondes sine dubio Deus, sed tamen per hominem dat Deus.* Theodoretus etiam lib. 4. Ecclesiasticae Historiae cap. 23. de Moyse Anachoreta in Episcopum consecrando, haec ait: *Vbi vidit Lucium sibi manum imponere velle: Absit, inquit, ut tua manus me consecret: nam tua invocatione Spiritus sancti gratia in neminem descendit.* Demum S. Thomas 1. ad Timoth. 4. lect. 4. dicit impositionem manuum quae Timotheus ordinatus est Episcopus, significasse collationem gratiae. Et 2. ad Timoth. 1. lect. 1. loquens etiam de Ordinatione Timothei, ait ipsi fuisse datam gratiam Spiritus sancti in impositione manuum.

Confirmatur Tridentinum sess. 23. can. 4. sic habet: *Si quis dixerit, per sacram ordinationem non spiritum sanctum, ac proinde frustra Episcopos dicere, Accipe spiritum sanctum &c. anathema sit.* Atqui ex usu Ecclesiae, in ordinatione Episcoporum haec eadem verba proferuntur: Ergo in illa confertur gratia. Et certe mirum esset quod in ordinatione Exorcistae vel Ostiarii conferretur gratia, & non in consecratione Episcopi: liquidem eligitur Episcopus ad officium multo excellentius: Episcopum enim oportet iudicare, interpretari, consecrare, ordinare, offerre, baptizare, & confirmare, ut habetur in Pontificali. Ut ergo haec debite & recte praestet, opus est ut in consecratione, & congrua potestate, & abundanti gratiae thesauro diletur. Unde

Ad argumentum respondeo, concessio Antecedente, negando Consequentiam, ut enim consecratio Episcopalis causet gratiam, non requiritur necessario quod sit Sacramentum, sed sufficit quod sit excellentissimum quoddam complementum Sacramenti, scilicet Sacerdotij; ut patet in ceremonia illa quae confertur Sacerdoti jam ordinato potestas ad absolvendum à peccatis, per impositionem manuum Episcopi, & verba illa, *Accipe spiritum sanctum &c.* licet enim tunc Sacerdoti nova gratia conferatur, tamen ceremonia illa non est Sacramentum distinctum à consecratione Sacerdotali, quae fit in contactu calicis, in quo character Sacerdotalis imprimitur, sed tantum complementum & extensio Sacerdotij in ordine ad actum, corpus Christi mysticum respicientem, nempe absolutionem à peccatis. Idem cum proportionem de consecratione Episcopali dicendum

cendum est, ut magis constabit ex dicendis in solutione objectionis sequentis.

38 Obijciatur ergo secundo: Consecratio Episcopalis confert characterem distinctum ab eo, qui imprimitur in collatione Sacerdotij: Ergo est Ordo distinctus à Sacerdotio. Consequentia patet, ubi enim sunt diversi characteres, non possunt non esse distincti Ordines, cum Ordo sit signaculum quo character seu spiritualis potestas confertur. Antecedens verò probatur: In consecratione Episcopali nova datur potestas confirmandi, & Ordines conferendi: Ergo per illam imprimitur novus character, cum nomine characteris nihil aliud intelligatur, quam spiritualis potestas exercendi actus aliquos supernaturales & hierarchicos, quales sunt confirmare, & Ordines conferre.

39 Respondeo negando Antecedens consecratio enim Episcopalis non confert novum characterem, sed duntaxat characterem Sacerdotalem complet & extendit, causando in eo novum modum realem & physicum quem antea non habebat, ratione cuius extenditur ad ministrandum & conficiendum duo alia Sacramenta, quæ non potest simplex Sacerdos, saltem ex vi præcisæ suæ ordinationis, ministrare vel conficere: Est autem modus ille indelebilis, sicut ipse character. Quod potest explicari exemplo supra adducto potestatis physicæ ad absolvendum a peccatis, quam recipit Sacerdos in sua ordinatione; hæc enim non habet rationem characteris, sed modi realis intrinseci & physici, characterem Sacerdotalem, in contactu calicis antea impressum, extendentis ad corpus Christi mysticum, sive ad ipsius membra instrumentaliter physice mundanda à peccatis. Quare Episcopatus nihil aliud est præter Sacerdotium perfectum, & sicut puer & vir perfectus in æo differunt, quod puer in ratione hominis sit imperfectus, nec vim habeat gignendi sibi simile; vir autem in ratione hominis sit perfectus, & alios possit generare; ita etiam simplex Sacerdos suo modo est imperfectus, nec potest alios Sacerdotes spiritualiter gignere vel consecrare; Episcopus autem id potest.

ARTICULUS III.

Utrum necessario requirantur tres Episcopi ad unius consecrationem, adeo ut summus Pontifex in eo dispensare non possit?

40 Dico primò, omnino certum est, saltem ex constitutione Ecclesiæ, requiri ad minus tres Episcopos, ut unus consecratur. Patet tum ex praxi Ecclesiæ, tum ex concilio Carthaginensi 4. cap. 2. ubi sic dicitur: Episcopus cum ordinatur, duo Episcopi ponant & teneant Evangeliorum codicem super caput & cervicem eius, & uno super eum fundente benedictionem, reliqui omnes Episcopi qui adsunt, manibus suis caput ejus tangant. Hunc sensum Chrysostomus, Oecumenius, Theodoretus, Theophilactus, & alij SS. Patres explicant verba illa Apostoli 1. ad Timoth. 4. cum impositione manuum Presbyterij, id est ceteris Seniorum, seu Episcoporum, qui manus supra consecrandum imponunt.

41 Confirmatur ex facto Apostolorum, nam ut refert Anacletus Epist. 2. Jacobus primus Hiero-

solymorum Episcopus, ordinatus fuit à Petro, altero Jacobo, & Joanne, ejus ordinationi assistentibus & cooperantibus, quo facto factum (inquit Pontifex) dederunt successores suis non minus quam à tribus Episcopis, reliqui qui emendati assensum præbentibus, nullatenus Episcopi ordinantur. Unde Damascius Papa Epist. 4. ut probet illud Concilium Episcopos, qui ab uno tantum à Episcopo consecrati erant, non posse ullum munus Episcopali lide obire, subdit: Quod enim Episcopus, non minus quam à tribus sunt ordinati Episcopi, cum pater. Item Joannes III. in Epistola ad Episcopos Germaniæ, & Galliæ: Omnia queque (inquit) magna Concilia assensum, cum non esse Episcopum, minus quam à tribus Episcopis, auctoritate etiam Metropolitanis fuerit factus. Et Concilium Regense cap. 10. ait, Canones definire irritam esse ordinationem Episcoporum, quam pauciores quam tres Episcopi faciunt.

Dices Canone 17. Apostolum dicitur, Episcopum debere à duobus vel tribus ordinari: Ergo tres non sunt necessarij.

Respondeo, hoc ita intelligendum esse, quid Episcopus debeat ordinari à duobus vel tribus, præter ipsum Metropolitanum, qui præsumptimè necessario debere adesse; atque ita Episcopum à tribus ad minus ordinari debere.

Dico secundo, Probabiliter est, non posse ex dispensatione Summi Pontificis, unum Episcopum alium consecrare. Est contra Vazquez, Cunningham, Amicum, & alios Recentiores.

Probatur: Non potest Summus Pontifex dispensare in his quæ sunt de jure divino, sive ex Christi institutione: Sed ex Christi institutione habemus, quod consecratio Episcopii fieri debeat non minus quam à tribus Episcopis: Ergo in hoc Summus Pontifex dispensare nequit. Major constat. Minor verò probatur primò ex Epistola Aniceti Papæ ad Episcopos Galliæ cap. 1. ubi potius quam retulit verba Anacleti dicentis in Epistola 2. decretali Hierosolymorum primum Episcopum, beatum Jacobum, qui iustus dicebatur, à Petro, Jacobo, & Joanne Apostolis, fuisse ordinatum, ista subiungit: Si autem non minus quam à tribus Apostolis, tantus fuit ordinatus Episcopus, pater profecto, eos formam, INSTITUTE DOMINO, tradidisse, non minus quam à tribus Episcopis, Episcopum ordinari debere. Ubi expresse dicitur, Apostolos hanc formam ordinandi Episcopum, non minus quam per tres alios, nobis tradidisse ex institutione Domini sive Christi.

Probatur secundo eadem Minor ratione destruyente præcipuum fundamentum doctrinæ Adversariorum: Si tres Episcopi ex statuto solum Ecclesiæ, non verò etiam ex Christi institutione, requirerentur ad consecrationem alterius, maxime quia, ut ipsi contendunt, præter unum, alij duo, solum ad testimonium ordinantur, requiruntur tanquam assistentes, ne videatur tyrannica utriusque Episcopi auctoritas, aliquid contra fidem Ecclesiæ teneri: Sed falsum est quod ex tribus Episcopis concurrentibus ad consecrationem quarti, duo ut testes solum, & non etiam ut consecrantes concurrant; alij enim non debent simul cum ordinante ea facere in quibus ex Patrum sententia, consecratio Episcopii essentialiter consistit, nimirum manus imponere capiti ordinandi; & dicere Accipe spiritum sanctum & c. sicut faciunt, sed tantum sua præsentia huic ordinationi adesse: Ergo &c.

Contra istam conclusionem obijciatur primò 1.